

Олійник Наталія Миколаївна

Херсонський національний технічний університет, Україна
кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри
економіки, підприємництва та економічної безпеки

Годунов Сергій Євгенович

Херсонський національний технічний університет, Україна
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (PhD)
спеціальності 051 «Економіка»

Олійник Олександр Миколайович

Херсонський національний технічний університет, Україна
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (PhD)
спеціальності 051 «Економіка»

ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РИЗИКІВ ТА ЕКОНОМІЧНИХ ЗАГРОЗ

Вивчення питань розвитку територіальних громад неможливе без дослідження їх фінансової спроможності. Особливо це актуально в умовах ризиків та економічних загроз.

Ризик – невід’ємна складова частина людського життя. Він породжується невизначеністю, відсутністю достатньо повної інформації про подію чи явище, та неможливістю прогнозувати розвиток подій [1]. Повномасштабна збройна агресія РФ проти України спричинила велику загрозу для нашої держави.

Для визначення категорії «фінансової спроможності територіальної громади» звернемося до доробку вчених. В таблиці 1 наведено трактування поняття «фінансова спроможність територіальної громади» різними вітчизняними науковцями та експертами з питань розвитку місцевого самоврядування, децентралізації державного і місцевих бюджетів.

Таблиця 1

Підходи авторів щодо трактування поняття «фінансова спроможність територіальної громади»

Автор	Позиції авторів щодо трактування поняття «фінансова спроможність територіальної громади»
Баб'юк І., Чепель О. [2]	У широкому розумінні показник фінансової спроможності територіальної громади складається з бюджетної спроможності, фінансової спроможності домогосподарств, фінансової спроможності суб'єктів господарювання та залежить від доходів, які акумулюються в бюджеті громади для забезпечення належного рівня життя мешканців та здатності вирішувати свої проблеми.
Сембер С., Чубарь О., Машіко К. [3]	В основу фінансової спроможності покладено забезпеченість територіальних громад фінансовими ресурсами, які включають бюджети громад, а також кошти домогосподарств і суб'єктів господарювання, що територіально розміщені у межах громади. Комплексний показник фінансової

	спроможності територіальної громади має забезпечити адекватне оцінювання здатності територіальних громад як до фінансування поточної діяльності, так і до сталого розвитку в довгостроковій перспективі, не обмежуючи її лише коштами місцевих бюджетів.
Сторчай Н., Симоненко Л., Довженко В. [4]	Фінансова спроможність бюджетів об'єднаних територіальних громад (ОТГ) полягає у вмінні використовувати надані фінансові ресурси. Найвагомішими з ресурсів визначено: податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), акцизний податок з роздрібною торгівлі та з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального, єдиний податок, податок на майно (нерухомість, земля, транспорт), міжбюджетні трансферти.

Забезпечення фінансової спроможності та економічної безпеки територіальної громади є неможливим без активізації інвестиційної діяльності та кардинального збільшення інвестицій у реальний сектор економіки [5]. Залучення іноземних інвестицій в економіку регіону дозволить створити не лише нові робочі місця, забезпечити соціальну справедливість, збільшити обсяги надходжень податків та зборів до бюджетів всіх рівнів, а й сприятиме розвитку суміжних соціальних сфер [6]. Отже, фінансова спроможність є однією з основних засад функціонування спроможних територіальних громад, які впливають на рівень економічної безпеки регіону та країни загалом.

Список використаних джерел:

1. Макаренко С. М., Олійник Н. М. Бізнес-планування : навч.-метод. посіб. Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. 224 с.
2. Баб'юк І., Чепель О. Основні аспекти формування спроможних територіальних громад. *Буковинський вісник державної служби та місцевого самоврядування*. URL: <http://surl.li/msfjr> (дата звернення: 24.10.2023).
3. Сембер С. В., Чубарь О. Г., Машіко К. С. Теоретичні підходи до визначення сутності фінансової спроможності та фінансових ресурсів територіальної громади. *Регіональна економіка*. 2015. № 3. С. 81-90.
4. Сторчай Н. М., Симоненко Л. І., Довженко В. А. Фінансова спроможність бюджетів об'єднаних територіальних громад в умовах реалізації адміністративно-територіальної реформи. *Економіка та держава*. 2020. № 2. С. 104-109.
5. Олійник Н. М., Корчевська Л. О., Макаренко С. М. Оцінка інвестиційної складової економічної безпеки Херсонського регіону з метою залучення міжнародних проектів. *Вісник Хмельницького національного університету : Економічні науки*. 2017. № 1. С. 130-134.
6. Макаренко С. М., Олійник Н. М., Рибачок С. А. Удосконалення державної інвестиційної політики як основи впровадження інноваційних технологій на вітчизняних підприємствах. *Економічні інновації : Збірник наукових праць*. 2019. Т. 21. Вип. 3 (72). С. 62-70.